

מסורת הש"ס

א [בכורות כה.], ב [נלקמן קלת.], ג [בכורות יז.], ד [מוספתא רפ"ח], ה [מוספתא דפאה פ"ב הטי"ו ע"ש, ו] [גדה ג.] פאה פ"ג מ"ד, ז [נ"ל] אלמנו ע"י מוס' מגילה כה.], ח [נפסחים כה. מיר גג ב"ק קטו.], ט [ויקרא כז.], י [ר"מ, כ] [ע"י מייט ד"ה אלא ברחלות], יא [שירובין יד.], יב [נביע' רש"י מענית טו. ד"ה ובקבלה], יג [נ"ל חבל מלשן חבילה כך פרש"י שם בפסחים], יד [מגינה יי ב"ק ב.],

ג'יון הש"ס

גב' אלא מעתה נוצה ב'. ע"י שבת דף כז ע"א מוס' ד"ה ונוה' שם ולא לקט קישור. ע"י שכורות דף סה ע"א מוס' ד"ה ואר"י:

הגהות הב"ח

א [רש"י ד"ה והאמר מר וכו' דגלו דעתי' כ"ל ומכח מל' מנחק:

הגהות מהר"ב

א [רש"י ד"ה לעמוד לשנת וכו' דבגדי שרד. מלת שרד מנחק. וז"ב שרד וע"י בת"ע ובמ"י פ"ד מהלכות כלי מקדש דין ד' ודיוק:

מוסף רש"י

לא תעבוד ולא תגזר. וי"ו מוסף על ענין ראשון וילמדו שניהם זה מזה (בכורות כה.). לעמוד לשרת. חבר ראשית הגז כתיב כי זו חבר ה' מכל שבטי' לעמוד לשרת (קטן קלח.). ומגז כבשי יתחבם. אלמא נת חימוס קרי גז (בכורות יז.). פאה מכל אחד ואחד. דייק הכוונ' בין שורה לשורה מפקסין להו (נדח ב.).

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

בזה"ב. פירוש דראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים ולא בעזים

דעזים נמי אקרו כאן דכתיב (בראשית כז) לך נח אל האזן וקח לי משם שני גדיי עזים:

א**ת****י****א** גזיה גזיה. אע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפינ'ס)

בקדושה ומכירה והנך נפישין פשוט מפשוט עדיף ליה: ראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים: מנא הני מילי אמר רב חסדא אתיא גזיה גזיה כתיב הכא ראשית גז צאנך תתן לו וכתיב התם ומגז כבשי יתחבם מזה להלן כבשים אף כאן כבשים ונילף גזיה גזיה מבכור ד[[]^{כתנאי א}ד[[]^{כתנאי ב} לא תעבוד בבכור שורך ולא תגזז בכור צאנך אין לי אלא שור בעבודה וצאן בגזיה מנין ליתן האמור של זה בזה ואת האמור של זה בזה ת"ל לא תעבוד ולא תגזז אמר קרא יתתן לו ולא לשקן *אלא מעתה נוצה של

עזים ליחייב בעינן גזיה וליכא מאן שמעת ליה האי סברא ר' יוסי הא מודי ר' יוסי במידי דאורחיה אלא אב כדאמר ר' יהושע בן לוי אב לעמוד לשרת דבר הראוי לשירות הכא נמי דבר הראוי לשירות אלא גזיה גזיה למאי אתא לכדתנא דבי ר' ישמעאל דתנא דבי ר' ישמעאל אב כבשים שצמין קשה פטורים מראשית הגז שנאמר ומגז כבשי יתחבם תני חדא גזוז את העזים ושוטף את הרחלים פטור ותניא איך אב הגזוז את העזים פטור אב ישוטף את הרחלים חייב לא קשיא הא רבנן והא ר' יוסי אב דתניא אב לקט קצירך אב ולא לקט קישוף ר' יוסי אומר אין לקט אלא הבא מחמת קציר ר' יוסי היינו ת"ק כולה ר' יוסי היא והכי תתני שר' יוסי אומר אין לקט אלא הבא מחמת קציר א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי מודה ר' יוסי במידי דאורחיה דתניא ר' יוסי אומר קציר אין לי אלא קציר עוקר מנין ת"ל אב לקצור תולש מנין ת"ל אב בקוצרך אמר ליה רבינא לרב אשי אף אנן נמי תנינא אב מלבנות בצלים שבין הירק ר' יוסי אומר פאה מכל אחד ואחד וחכמים אומרים אב מאחת על הכל: וכמה הוא מרובה: בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן אלא לב"ה מ"ט אמר רב כהנא אמר קרא עשויות שעושות ב' מצות ראשית הגז ומתנות אימא בכורה ומתנות בכורה חדא מי לא מיחייבא ולטעמיה דמתנות חדא מי לא מיחייבא אלא אמר רב אשי עשויות שמעשות את בעליהן ואומרות לו קום עשה מצוה תניא דבי רבי ישמעאל בר' יוסי אומר משום אביו ארבע שנאמר אב וארבע צאן תחת השה תניא אמר רבי אב אלמלא דבריהן דברי תורה ודברי בריבי קבלה אנן דברי בריבי שומעין וכל שכן שדבריהם דברי קבלה ודברי בריבי דברי תורה אב והאמר מר אין הכרעה שלישית מכרעת אמר

קלו.

עין משפט ונר מצוה

ל^ב א מ"י פ"י מהל' בכורים הל' ד סמג עשין מג טושיע י"ד סי' של סעיף ב':

ל^ב ב מ"י שם טושיע שם:

ל^ד ג מ"י פ"ד מהל' מתנות עניים הל"ב:

ל^ה ד מ"י פ"ג שם הלכה י':

תורה אור השלם

1. ראשית דגנך תירשך ויבצאנך ויראשית גז צאנך תתן לו:

דברים יח ד

2. אם לא ברכוני תקציו ומגז כבשי יתחבם:

איוב לא כ

3. כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הנוקד תקדיש לך אלהיו לא תעבד בכבר שורך ולא תגזז בכור צאנך:

דברים טו יט

4. כי בו דוד יי אלהיו:

מכל שקטיך לעמוד

לשרת בשם יי הוא יבגיו

כל הקימים: דברים יח ה

5. ובקצרבם את קציר ארצכם לא תכלה פאת

שורך לקצר ולקט קצירך

אלהיכם: ויקרא יט ט

6. ובקצרבם את קציר ארצכם לא תכלה פאת

שורך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני

ולגר תעזב אתם אני יי

אלהיכם: ויקרא כג כב

7. ותמזרז אביגיל ותקח

מאתים לחם ושנים נבל'י

יין וחמש צאן עשויות

וחמש סאים קלי ומאה

עמקים ומאתים דבלים

וקחם על הקמרים:

שמואל א כה יח

8. כי יגבגז איש שור או

שה וטבחז או מקרו

חמשה בקר ישלם תחת

השור וארבע צאן תחת

השה: שמות כא לו

שיטה מקובצת

א [לעמוד לשרת דבר הראוי לשירות. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף יז ע"א:

ב [ושוטף את הרחלים. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף

כד ע"ב: